

Krajanské listy

—

listopad 2018

Vydává Velvyslanectví České republiky v Pretorii ve spolupráci s českými krajany
v Jihoafrické republice.

Náměty a příspěvky zasílejte na adresu: tereza.mleckova@gmail.com

Redakce a Velvyslanectví České republiky v Pretorii neručí za obsah zaslaných příspěvků.

*Redakční rada: Anna Syková, Tereza Macháčková, Mirka Schullerová, Dagmar Pavlisková, Radka
Hejmalová-Millar*

Vážení a milí krajané,

přinášíme Vám Krajanské listy za listopad 2018. Ve zprávách z velvyslanectví se dočtete o oslavách 100. výročí Československa v Jižní Africe. Následují zajímavé novinky o znovuotevření Národního muzea v Praze či o oslavě státního svátku 28. října na Hradě. V osobnostech nahlédneme do životopisu Jiřího Menzela, v okénku hrady a zámky navštívíme hrad Hazmburk. Následují tradiční rubriky hudební okénko, zdraví, čeština a zábava. Na závěr nepřehlédněte připomenutí listopadových státních svátků.

Přejeme Vám pohodové čtení!

Vaše redakce

INFORMACE VELVYSLANECTVÍ ČR V PRETORII

*(Kontakt: Embassy of the Czech Republic, 936 Pretorius Street, Arcadia, Pretoria,
P.O. Box 13671, Hatfield 0028-Pretoria, e-mail : consulate_pretoria@mzv.cz, tel.: 012 4312380, fax:
012 4312398)*

Česká a Slovenská recepce k oslavě 100. výročí od založení Československa v Pretorii

*Dne 25. října 2018 se konala v prostorách divadla Brooklyn Theatre v Pretorii společná česká
a slovenská recepce u příležitosti 100. výročí od založení Československa.*

Oficiální část programu začala promítáním poutavých míst z České a Slovenské republiky, následovaly hymny, projev velvyslanců - velvyslankyně SR Moniky Tomašovičové, následně velvyslance ČR Michala Krále a čestného hosta Lindy Shongwe, vrchní ředitelky z Ministerstva pro mezinárodní vztahy a spolupráci, která zastupovala Jihoafrickou vládu. Po projevech byl promítán oficiální videoklip k 100. výročí Československa. Oficiální část byla zakončena hudebním vystoupením folklórního souboru ze Slovenska SĽUK. Kromě písní a tanců nechybělo představení slovenského hudebního nástroje – fujary.

Během recepcce bylo naléváno české pivo a po domácku upečený jablkový závin. Úspěšnou akci navštívilo cca 350 osob: velvyslanci a členové diplomatického sboru, zástupci jihoafrické státní správy a regionální agentur, podnikatelé spolupracující s českých a slovenským velvyslanectvím, krajané, obchodní partneři i další spřízněné instituce (např. zástupci University of Pretoria, Moravské církve, Sunrise Rotary Club).

Foto Dasa Hooman

Oslavy výročí se skupinou Spirituál Kvintet v Jihoafrické republice

Pozvání Velvyslanectví ČR v Pretorii přijala legendární folková skupina Spirituál Kvintet, aby u příležitosti 100. výročí od založení Československa zahrála a zapívala zejména krajské komunitě v Jihoafrické republice.

Spirituál Kvintet (ve složení Jiří Tichota, Zdeňka Tichotová, Dušan Vančura, Veronika Součková, Jiří Cerha, Jiří Holoubek a Pavel Peroutka) vystoupil v zaplněném Brooklyn Theatre dne 11. listopadu 2018. Koncert k 100. výročí ČSR zahájil velvyslanec Michal Král. Následovalo vystoupení plné známých hitů Spirituálu. Některé písně si rovněž zazpívalo publikum složené především z české a slovenské komunity.

Po úspěšné misi v Pretorii následovalo vystoupení Spirituálu v Kapském Městě dne 16. listopadu 2018. Vystoupení se konalo ve Visegrádském domě (v budově bývalého generálního konzulátu). Historii této folkové skupiny představila konzulka Anna Syková. Na koncertu zazněly písně i z novější tvorby Spirituálu. Posluchači především z krajské komunity odměnili muzikanty nejen potleskem, ale i slovy vřelého poděkování.

Koncert Spirituál kvintet v Brooklyn Theatre v Pretorii

*Koncert Spirituál kvintet ve Visegrádském domě v Kapském Městě
Foto Anna a David Syka*

Rubriku připravila JUDr. Anna Syková, Ph.D.

Oslavy stoleté republiky ve Visegrádském domě

V neděli 21. října se ve Visegrádském domě sešli krajané z Kapského města za účelem oslav 100 let Československa.

CS Centrum Lípa připravilo celodenní program. Dopoledne bylo věnováno hodině češtiny a slovenštiny pro děti a rodiče, zaměřené na významné výročí - povídali jsme si o prvním československém prezidentovi T. G. Masarykovi, pouštěli si a zpívali obě hymny, ukazovali si navštívená česká a slovenská města, vyjmenovali si oblíbená tradiční jídla. Kromě pohybových a hudebních aktivit jsme s dětmi doplnili velkou československou tajenku.

Odpoledne pokračovalo v duchu společného pikniku za poslechu oblíbených československých písniček, povídání a koupání v bazénu, z čehož měly největší radost děti. Byl to povedený den, který si všichni zúčastnění velmi užili.

Za možnost uskutečnění akce děkujeme Velvyslanectví České republiky v Pretorii.

Za CS Centrum Lípa, Tereza Macháčková

INZERÁTY / ŽÁDOSTI / OZNÁMENÍ

Hledá se –

V Jižní Africe máme tetu a sestřenici. Teta byla v Česku kolem revoluce, sestřenice nikdy. Teta se jmenuje **Hana Sentenski**, sestřenice **Šárka**. Československo opustily před rokem 1968. Sháníme na ně kontakt. Pokud je znáte, nebo o nich něco víte, kontaktujte prosím - Roman Peteráč, syn sestry Evy Peteráčové, rozené Sitlerové. Děkujeme za pomoc.

Kontakt: Roman Peteráč, e-mail: peterac@merp.cz

Výuka češtiny a angličtiny od začátečníků až po velmi pokročilé, od dětí až po důchodce.

Individuální přístup. Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com

Kvalifikovaná soudní překladatelka nabízí vypracování překladů z češtiny do angličtiny a z angličtiny do češtiny (případně z a do ruštiny a němčiny). Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com.

Villa Klara B&B

nabízí ubytování v luxusně vybavených pokojích v srdci Johannesburgu v Northcliffu. Guesthouse je vhodně situován velmi blízko nákupního střediska Cresta.

Ideální pro byznysovou klientelu díky své poloze. (CBD 15minut, Sandton 20minut, N1 7 minut, nemocnice 10 minut)

Pokoje mají WiFi spojení.

Pro více informací navštivte naši webovou stránku www.villaklara.co.za

Rezervace: klara@villaklara.co.za či 011 478 2513. Denně od: 08:00 do 17:00.
At Villa Klara, the customer always comes first

Soukromá psychologická praxe

Mgr. Dita Bosman

HPCSA Reg. No. PS 0111449 / Pr. No. 0860000379093

V malebné Camps Bay, v Kapském Městě nabízím psychologicko poradenské a terapeutické služby pro dospělé jedince a páry v obtížných životních situacích, s různými duševními, psychosomatickými a vztahovými problémy. Dále také nabízím terapii hrou pro děti od 4 let.

Shop 102F, First Floor
The Promenade
Victoria Road
Camps Bay

Cell: 073 6103006
Fax: 086 6720904
Email: dita@dbosmanpsychologist.co.za
Web: www.dbosmanpsychologist.co.za

Advokátní kancelář UpLegal

nabízí poradenství a právní služby všem, kteří je zrovna potřebují. Poskytujeme poradenství dle českého práva v českém, anglickém a německém jazyce, dlouhodobě také spolupracujeme se zahraničními kancelářemi. Kienty zastupujeme zejména v oblastech občanského, obchodního a trestního práva. V případě potřeby se prosím obraťte na advokáta Mgr. Vojtěcha Bienka, který své znalosti nabýval rovněž na University of Pretoria.

Mgr. Vojtěch Bienek
Advokát
Francouzská 299/98
101 00 Praha 10 - Vršovice
E-mail: bienek@uplegal.cz
Tel.: (+420) 734 692 472

VÝBĚR ZE ZPRÁV

Rachot vrtaček a 600 pracovníků denně. Nablýskané Národní muzeum se horečně chystá na otevření

V historické budově národního muzea finišují opravy před otevřením. Vstup bude do konce roku zdarma. Co bude k vidění už letos a jaké expozice se chystají na příští rok?

Rachot vrtaček, kladiv a čistících strojů se rozléhá monumentální budovou. Zhruba desítka mužů v reflexních vestách se krčí na kolenou na centrálním schodišti a leští mosazné úchyty na koberce. Nedaleko nich restaurátoři podle pravítka zvýrazňují štětečkem tmavé linky na zdech.

V historické budově Národního muzea právě finišuje generální rekonstrukce za přibližně jednu a tři čtvrtě miliardy korun. Novorenesanční skvost v horní části Václavského náměstí v Praze se návštěvníkům částečně otevře symbolicky 28. října. Tedy v den, kdy si připomeneme sto let české státnosti.

FOTO: Petr Topič, MAFRA

„Dokončuje se úplně všechno. Těžké technické a technologické práce jsou již hotové, ale dělají se povrchové úpravy,“ líčí generální ředitel instituce Michal Lukeš, který prochází krizové body stavby několikrát za den a osobně na ně dohlíží.

Do oprav v muzeu i jeho těsném okolí se denně zapojí přibližně šest stovek pracovníků. Betonují prostory, pokládají podlahy, instalují výstavy nebo budují přístupové cesty. „Máme tu patrně největší spektrum profesí, které na stavbě může být. Kdyby se takto makalo tři roky, nemusíme se stresovat,“ glosuje Lukeš.

Co bude k vidění

Po rekonstrukci by mělo být zpřístupněno 95 procent historické budovy. Nebudou v ní žádné kanceláře ani depozitáře, jako tomu bylo do jejího uzavření v červenci 2011. Na Den vzniku samostatného československého státu se však neotevřou všechny její interiéry. Přístupné bude pouze přízemí a části prvního patra – panteon a ochoz. S finální kolaudací budovy se počítá v únoru příštího roku. V témže roce by také měly začít přibývat nové stálé výstavy, jejich vernisáže mají probíhat postupně do června 2020.

FOTO: Jan Langer, ČT24

Původní plány přitom hovořily o tom, že zrekonstruované dílo architekta Josefa Schulze z roku 1891 se otevře celé již v roce 2016. Kvůli problémům s výběrovým řízením na zhotovitele se však termín posunul na duben 2018. Právě patnáctého dubnového dne před 200 lety zahájila jedna z nejprestižnějších kulturních institucí v zemi svou činnost. Náročnost oprav však datum dokončení znovu přeložila.

Po říjnovém zpřístupnění budou pro návštěvníky muzea v suterénních prostorech nachystány dvě příležitostné expozice: 2x100 a Česko-slovenská/Slovensko-česká výstava. Prvně zmiňovaná představí dvě stovky rozmanitých předmětů ze sbírek Národního muzea se zajímavým příběhem. Muzeum pro tyto exponáty vymyslelo nový, specifický způsob prezentace: klasické vitríny nahradí rozměrné železné klece připomínající vězení. Česko-slovenská/Slovensko-česká výstava, která vznikla u příležitosti 100. výročí založení republiky, bude probíhat v zadní části dominanty Václavského náměstí, v prostorách dřívějších depozitářů a přednáškového sálu. „Přiblíží dějiny společného státu Čechů a Slováků. Ukáže to, co nás spojovalo i rozdělovalo. Vzájemné vztahy vykreslí i na pozadí osudů konkrétních lidí,“ přibližuje Lukeš, jenž stojí v čele Národního muzea od roku 2002. Jde o přibližně 1500 předmětů rozdělených do několika tematických částí, jako jsou politika, kultura, průmysl, sport nebo vojenství.

Součástí expozice, vytvořené společně se Slovenským národním muzeem, bude i soubor dokumentů, které osudově ovlivnily české a československé dějiny. „Znovu se vrátí originál Mnichovské dohody. K vidění bude Pittsburská dohoda, československé ratifikace mírových smluv z Versailles, Saint-Germain a Trianonu, Vídeňská arbitráž či deklarace Hácha – Hitler. Něco takového tu dosud nebylo,“ tvrdí generální ředitel. K nahlédnutí bude rovněž prostor původní ředitelny. Sám Michal Lukeš v ní sedával sedm let. Po opětovném zpřístupnění však poslouží jako reprezentativní místnost pro mimořádné příležitosti. Chybět v ní nebude historický nábytek jako například rohová sedačka z pozůstalosti Karla Kramáře nebo obrazy a busty českých panovníků a významných představitelů státu.

V polovině příštího roku by se v muzeu měly uskutečnit krátkodobé výstavy věnované egyptskému faraonovi Tutanchamonovi nebo čtyřem slavným českým hudebním skladatelům: Bedřichu Smetanovi, Antonínu Dvořákovi, Bohuslavu Martinů a Leoši Janáčkovi. „Rádi bychom to udělali neotřele, plně multimédií, nejen vystavit Dvořákovu taktovku a Smetanovy vousy,“ přibližuje Lukeš.

V listopadu 2019, na výročí 30 let od sametové revoluce, budou již hotovy tři čtvrtiny stálých expozic, včetně té s populární 22,5 metru dlouhou a více než čtyři tuny těžkou kostrou samice plejtváka myšoka, kterou vyvrhlo moře v listopadu 1885 na pobřeží ostrova Lyngoy u jihozápadního Norska. A v červnu 2020 návštěvníci uvidí osm nových neměnných expozičních celků: Příroda, Zázraky evoluce, 20. století, Dětské muzeum, Spojovací chodba, Dějiny, Lidé a Klenotnice a mincovní kabinet.

Do konce roku zdarma

Zájem o obnovenou budovu je podle Lukeše již nyní veliký. Největší nápor návštěvníků očekává vedení muzea 28. října. Do konce letošního roku, kdy bude vstup bezplatný, umožní instituce návštěvy od desáté ranní až do osmé hodiny večerní. Dostat by se tak mělo na všechny. Jen do panteonu bude přístup omezený. Zájemci se musí předem objednat na webových stránkách muzea.

Právě nová podoba sálu, jenž slouží jako galerie eminentních osobností národa, vyvolala loni v létě po zveřejnění značné vášně. Nelibě nesli změnu zejména komunisté. Ti nesouhlasili s tím, aby z panteonu zmizela busta Julia Fučíka, žurnalisty popraveného nacisty za účast v protinacistickém odboji a dlouholetého člena KSČ. Fučíkova podobizna, jak se ukázalo později, přitom byla odstraněna bez větší pozornosti již v roce 1991. Ředitel Lukeš se chtěl nicméně po rekonstrukci vrátit ke koncepci při vzniku panteonu. V centrálním úseku památky se tak opět objeví třeba mramorové busty císaře Františka Josefa I. a císařovny Alžběty, přezdívané Sissi. Do původní podoby se vrátí i kupole nad panteonem, jejíž malované tabule byly poničeny během bombardování Prahy v únoru 1945. Od té doby je nahrazovala plexiskla. „Nyní by se tam měly vrátit kopie dobových skel. Památkáři chtěli, a já s tím souhlasím, aby se budova vrátila do podoby, kdy byla postavená, včetně nábytku i maleb.“

Show v podzemí

Novinkou bude podzemní chodba, jež propojí historickou budovou s vedlejším objektem bývalého Federálního shromáždění, rovněž spravovaným muzeem. Zhruba 100 metrů dlouhý a 15 metrů široký tunel je již vybudován, zpřístupněn ale bude až v příštím roce. „Chceme v něm udělat multimediální show, aby to nebyl obyčejný průchod. V první fázi nabídneme lidem procházku dějinami Václavského náměstí od středověku až po současnost,“ prozrazuje Michal Lukeš s tím, že projekce v chodbě musí být oboustranná a kontinuální, aby se lidé nezastavovali. Nově bude návštěvníkům umožněn zároveň vstup do hlavní věže novorenesanční budovy, kde se jim naskytne unikátní výhled na pražské centrum i na kupoli panteonu.

Ačkoliv se brány nablýskaného muzea otevřou už za několik dní, zástupci instituce si podle slov jejího šéfa ani poté příliš neuleví. Vypořádat se budou muset se zájmem veřejnosti, aby naplnili její vysoká očekávání. Definitivně si možná oddechnou až za dva roky, kdy bude Nejvyšší kontrolní úřad celý projekt kontrolovat.

Zdroj: lidovky.cz, Robert Sattler

Byl to útok z vlastních řad, komentoval ministr smrt vojáka v Afghánistánu

Útok na české vojáky v Afghánistánu byl veden z vlastních řad. Na tiskové konferenci to uvedl ministr obrany Lubomír Metnar (ANO). Během útoku zemřel 42letý rotný Tomáš Procházka. Podle náčelníka Generálního štábu Armády České republiky Aleše Opaty útok necílil primárně na české vojáky, ale na koaliční síly jako takové. „Byl to nečekaný a bezprecedentní útok. Byl to útok z vlastních řad od spojenců,“ uvedl na tiskové konferenci ministr a dodal, že ale mise českých vojáků pokračuje a z Afghánistánu Česko neodchází.

Dva zranění vojáci jsou mimo ohrožení života. Jeden voják bude dnes propuštěn z nemocnice, druhý byl zraněn střepinou a je po operaci ve stabilizovaném stavu a komunikuje.

Útok se odehrál v pondělí 22. října před polednem na základně Šindánd v afghánské provincii Herát. „Útok necílil specificky na české vojáky, ale na vojáky koaliční. Afghánské síly útočníka hned zastavily a zajaly,“ doplnil náčelník generálního štábu Aleš Opat a dodal, že útočník nebyl z jednotky, kterou Češi cvičí. Vojáci podle něj jeli ve voze Toyota Hilux a měli výstroj, jako by působili mimo základnu.

„Zvažujeme, že útočník jednal sám nebo že byl provázán s Tálibánem,“ uvedl Opat s tím, že zatím nejsou informace potvrzené a že vyšetřování pokračuje. Mrtvý voják i oba zranění jsou podle informací Práva z 601. skupiny speciálních sil z Prostějova, které v Herátu i v Logaru cvičí afghánské vojáky. Zaútočit na ně měl jeden ze studentů.

Jedná se v pořadí o třetí útok na české vojáky v Afghánistánu od srpna 2018. Tehdy při běžné hlídce v okolí vojenské základny Bagráh v provincii Parván na východě země zahynula trojice vojáků - Martin Marcin, Patrik Štěpánek a Kamil Beneš.

K dalšímu útoku, při němž bylo zraněno pět českých vojáků, došlo minulý týden. Jeden má těžká zranění, byl již dvakrát operován, hrozí mu ochrnutí a nyní se čeká na jeho převoz do Česka.

Útoky chce s Metnarem řešit i Babiš

Celou situaci s ministrem obrany plánuje probrat i premiér Andrej Babiš. „Další ztráta života v Afghánistánu mě zasáhla, proto budu s ministrem obrany mluvit i o tom, jestli je možné přijmout opatření, která by eliminovala tyto útoky,“ uvedl Babiš už v pondělí. Rodině padlého vojáka vyjádřil upřímnou a hlubokou soustrast, dvěma zraněným popřál brzké uzdravení.

Ministr Metnar uvedl, že prožívá nejtěžší období kariéry. Armáda podle něj pro rodiny i zraněné vojáky udělá maximum možného a potřebného.

Zdroj: novinky.cz

Někteří rektori na Hrad opět nedorazí

Někteří rektori se zřejmě letos opět nezúčastní slavnostního ceremoniálu na Hradě, na kterém bude prezident Miloš Zeman 28. října udělovat státní vyznamenání. Část rektorů už pozvánku na Hrad obdržela, dalším by mohla přijít v nadcházejících dnech. Třeba rektor VŠCHT Karel Melzoch ale podle mluvčího školy stejně nehodlá pozvání z Hradu přijmout.

FOTO: novinky.cz

„Už je poněkud nudné každý rok reagovat na tyto trapné truc akce. Veřejnost to už jen obtěžuje. Každý si vystavuje sám svoji vizitku,“ reagoval mluvčí prezidenta Jiří Ovčáček.

Zástupci vysokých škol mají se Zemanem napjaté vztahy. Nelíbilo se jim, že prezident odmítl podepsat jmenování tří profesorů a že nepozval na předávání vyznamenání na Hrad rektora Masarykovy univerzity Mikuláše Beka a bývalého šéfa Jihočeské univerzity Libora Grubhoffera.

Ovčáček Právu napsal, že pozvání do Vladislavského sálu dostávají tradičně exprezident Václav Klaus s chotí, Dagmar Havlová, vedení Sněmovny i Senátu, šéfové jejich výborů a klubů, předsedové politických stran, členové vlády, diplomaté, zástupci akademické obce, církevní hodnostáři, hejtmani a primátoři, představitelé soudní moci, vedoucí státních úřadů a institucí a „v neposlední řadě také významné osobnosti veřejného života“. Jsou zváni i příbuzní vyznamenaných a vyznamenané osobnosti za loňský rok. Předseda poslaneckého klubu TOP 09 Miroslav Kalousek řekl, že na Hrad přijde i přes výhrady vůči Zemanovi. „Ten svátek nepatří panu prezidentovi, takže pokud budu pozván, tak určitě dorazím,“ řekl Právu.

Beka nepozvali, Zima zvažuje

Rektor a čerstvý senátor Bek nyní pozvánku neobdržel, řekla mluvčí Masarykovy univerzity Tereza Fojtová. Naproti tomu předseda České konference rektorů a rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima pozvání dostal. Zda dorazí, je ale zatím nejasné. Pozvání z Hradu potvrdili mj. rektor ČVUT Vojtěch Petráček, podobně jako rektor České zemědělské univerzity v Praze Petr Sklenička. Naopak rektorce VŠE Haně Machkové či rektorovi VŠCHT Karlu Melzochovi zatím pozvánka nedorazila. Melzoch má ale už nyní jasno, že na Hrad v neděli nepřijde, i kdyby pozvání dostal. Podle mluvčího VŠCHT Michala Janovského „má v plánu důstojnější program“ ke 100. výročí ČSR. Naopak rektor ČVUT Petráček sdělil: „Pozvánku z Hradu jsem přijal a zúčastním se.“ V nedávném sporu mezi ním a bývalým ředitelem Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky Vladimírem Maříkem, kterého Petráček odvolal, se

přítom Zeman postavil za Maříka. Prezident tehdy vzkázal, že „rektor, který sám ani není profesorem, se zbavuje úspěšných spolupracovníků“.

Zdroj: novinky.cz

Cizinci se do Česka stěhují i s dětmi. Těm ve škole nově pomůže tlumočník

Vedle učitelského sboru či školníka může od letošního školního roku přibýt ve škole další pracovník. Překladatel pro děti cizinců, kterých v poslední době ve školách přibývá. Zvláště ve městech, jako jsou Praha a Brno, ale i všude tam, kde jsou velké továrny. V Česku kvůli nízké nezaměstnanosti není kde brát nové zaměstnance, proto firmy hledají pracovníky na zahraničním trhu. Cizinci se za práci stěhují někdy i s celou rodinou. Jejich děti poté nastoupí do školy, ale s češtinou se mnohdy setkávají úplně poprvé. Z tohoto důvodu ministerstvo školství od září zavedlo možnost zažádat si bezplatně o služby tlumočníka. „Podpora je určena pedagogům, kteří se potřebují dorozumět s žákem cizincem, předat mu nebo jeho rodičům potřebné informace o škole, o procesu přijímání, začleňování a vzdělávání v Česku,“ vysvětluje ministerstvo.

FOTO: idnes.cz

Zahraniční posila ve Škodovce

Tato novinka se může hodit například v Mladé Boleslavi, kde v automobilce Škoda a jejích dodavatelských firmách často pracují Slováci, Poláci, Ukrajinci a v poslední době i posily ze vzdálenějších zemí jako Čína, Kazachstán či Mongolsko. Mladoboleslavský náměstek primátora pro školství Daniel Marek (STAN) odhaduje, že ze 40 tisíc trvalých obyvatel je ve městě 15 tisíc z ciziny. „Postupně s tím stoupá i počet zahraničních žáků, které musí přijímat naše školy,“ říká Marek. Cizinci mají právo chodit ve městě do jakékoliv školy, nejvíce jich je v 8. základní škole, protože je spádová pro Severní sídliště, kde žijí pracovníci automobilky.

Děti v běžné dopolední výuce absolvují místo obvyklých hodin českého jazyka speciální výuku češtiny. O zařazení do této výuky v konkrétních případech rozhoduje pedagogicko-psychologická poradna. Jenže to podle učitelů nestačí. V hodinách proto používají učitelky i speciální metody výuky, třeba formou pojmenování českými výrazy toho, co děti vidí na obrázcích. „A když učitelé žákům zadají hromadnou práci, což se běžně dělá, snaží se v tu dobu věnovat těmto cizincům. Je to samozřejmě náročná práce navíc,“ povzdechla si zástupkyně ředitelky zmíněné základní školy Zdeňka Michalcová.

S větším množstvím cizojazyčně mluvících dětí má své zkušenosti i třeba městská část Praha-Libuš, kde žije velká vietnamská komunita. V místní Základní škole Meteorologická díky dlouholeté praxi už vědí, jak děti do českého školského systému začlenit. „Teď však řešíme děti ve školce. Máme silný ročník vietnamských dětí, které mají tendence spolu komunikovat v rodném jazyce. To jim samozřejmě nemůžeme zakázat, ale zároveň je chceme naučit česky,“ říká starosta této části Jiří Koubek (TOP 09).

Průvodce prvními dny ve škole

Nově přistěhované děti ze zahraničí se ze začátku nepotýkají jen s neznalostí češtiny. Musejí si zvyknout na nové prostředí i odlišnou kulturu. Obzvlášť, když přicházejí do vyšších ročníků, kde mají problém chápat probíranou látku. S tím by jim nově od tohoto školního roku měl vedle tlumočnicků pomoci ještě takzvaný adaptační koordinátor. V praxi to pro děti bude takový průvodce, který jim po dobu prvních dvou týdnů výuky pomůže se začleňováním do třídního kolektivu. „Pomůže s překonáváním kulturního šoku či nežádoucích stereotypů. Nápomocen bude i při seznamování se školními povinnostmi, zvyklostmi a životním stylem,“ doplnil tiskový odbor ministerstva.

Do budoucna lze očekávat, že cizinců v českých školách bude přibývat. Třeba právě firma Škoda v Mladé Boleslavi chce přivést dalších 3 500 zaměstnanců. Zčásti to mají být cizinci. Do města by jich přitom mělo přicházet co nejvíce s rodinami, a to včetně dětí.

Zdroj: zpravy.idnes.cz, Alžběta Šimková, Dominika Hromková
Rubriku připravila: Tereza Macháčková

ČESKÉ OSOBNOSTI

Jiří Menzel

Jiří Menzel je český režisér, herec a spisovatel. Narodil se 23. února 1938 v Praze jako syn spisovatele a scenáristy Josefa Menzela. V roce 1962 ukončil studium režie u Otakara Vávry na FAMU v Praze. V šedesátých letech 20. století byl spoluzakladatelem filmové české nové vlny. Jeho první celovečerní film *Ostře sledované vlaky* podle literární předlohy jeho oblíbeného autora Bohumila Hrabala z roku 1966 získal Oscara za nejlepší zahraniční film. Další z jeho filmů *Vesničko má středisková* byl na Oscara nominován v roce 1985. Trezorový film *Skřivánci na niti* obdržel v roce 1990 cenu Zlatý medvěd na Mezinárodním filmovém festivalu v Berlíně, on sám pak roku 1996 získal Českého lva za dlouholetý umělecký přínos českému filmu. V roce 1977 podepsal antichartu.

V letech 1977–1979 byl členem souboru Divadla Jára Cimrmana. Od sedmdesátých let se věnuje i divadelní režii (sám o sobě prohlašuje, že je hlavním povoláním divadelní režisér, který se jen pouhou náhodou dostal k filmování). Jakožto divadelní režisér působil také v zahraničí, známé je jeho působení v bulharské Sofii i v bývalé Jugoslávii.

Spolupracuje zejména s pražskými divadly – Činoherní klub, Vinohradské divadlo. Byl také učitelem na pražské FAMU, dále je též zahraničním členem Americké filmové akademie. Je nositelem vysokého francouzského uměleckého titulu Chevalier des Arts et Lettres. Je autorem knih fejetonů Tak nevím (1996) a Tak nevím podruhé (1998).

Koncem října 2004 se ve svých šestašedesáti letech oženil, během cesty po Asii si v Thajsku po pětileté známosti vzal o čtyřicet let mladší Olgu Kelymanovou (* 25. ledna 1978). 11. prosince 2008 se jeho manželce narodila dcera Anna Karolína.

Filmografie:

Umřel nám pan Foerster (1963)
Perličky na dně (1965)
Zločin v dívčí škole (1965)
Ostře sledované vlaky (Closely Watched Trains) (1966)
Zločin v šantánu (1968)
Rozmarné léto (1968)
Skřivánci na niti (1969)
Kdo hledá zlaté dno (1974)
Na samotě u lesa (1976)
Báječní muži s klikou (1978)
Postřižiny (1980)
Slavnosti sněženek (1983)
Čokoládoví čmuchalové (1985)
Vesničko má středisková (My Sweet Little Village) (1985)
Konec starých časů (End of Old Times) (1989)
Žebrácká opera (Beggar's Opera) (1990)
Život a neobyčejná dobrodružství vojáka Ivana Čonkina (1994)
povídka One Moment v projektu Dalších deset minut (Ten Minutes Older, 2002)
Obsluhoval jsem anglického krále (I Served the King of England) (2006)
Donšajni (2013)

Zdroj: wikipedia.cz
Rubriku připravila: Mirka Schullerová

HRADY A ZÁMKY

Hrad Hazmburk - perla Českého středohoří

Zřícenina gotického hradu Hazmburk vytváří spolu s nejvyšší horou Českého středohoří Milešovkou nezaměnitelnou kulisu dolního Poohří. Dvě charakteristické majestátní věže, horní hranolovitá a dolní kulatá, patří k nepřehlédnutelným dominantám krajiny a jsou vidět ze všech světových stran na desítky kilometrů daleko. Hrad byl jeden z nejpevnějších hradů své doby a byl pokládán za nedobytný. V letech 1440–1448 byla na hradě uschována drahocenná bohoslužebná roucha ze Strahovského kláštera.

FOTO: kudyznudy.cz

Hazmburk patří k této krajině odedávna. Dokonce se neví přesně, kdy a kým byl hrad založen. Čedičový vrch dosahuje výšky 418 m a podle archeologických nálezů byl obydlen již v 5. tis. př. n. l. lidem kultury s vypíchanou keramikou.

Podle Dalimilovy kroniky si zde, za časů knížete Vlastislava, první sídlo vybudoval jakýsi Léva a se svou družinou odtud ovládal okolní krajinu. Historicky doložené údaje o existenci hradu pocházejí z první poloviny 14. století, kdy nejprve Hynek z Lichtemburka v roce 1314 mění hrad za jiné zboží s českým králem Janem Lucemburským a potom, když ho v roce 1335 prodává král Jan Lucemburský panu Zbyňku Zajíci z Valdeka a na Žebrácku. Zajícové byli významným šlechtickým rodem a zastávali vysoké funkce.

Například první majitel hradu a zakladatel rodu, Zbyněk Zajíc Zamořský, patřil k nejvěrnějším přátelům Karla IV.

Hrad byl postupně rozšiřován na pohodlné a důstojné sídlo především zástavbou východní části vrcholové planiny. Jeho dominantu tvoří dvě věže – oválná Černá (25 m) a hranolová věž Bílá (26 m). Černá věž, která byla postavena z tmavého čediče a a svého času sloužila také jako vězení, představovala důležitý obranný prvek. Přístup do ní byl možný jen po visuté pavlači v poschodí. Bílá věž své jméno dostala podle světlého pískovce - základy věže jsou zhotoveny z čediče, střední část z tesaného pískovce a teprve vrchol z dobře opracovaných pískovcových kvádrů. Koncem 15. století se stalo trvalé bydlení na hradě pro jeho majitele již nepohodlné a tím také ztrácí na svém významu. Posledním majitelem z rodu Zajíců z Hazmburka byl Kryštof Zajíc z Hazmburka, který jej v roce 1558 prodává hofmistru Království českého panu Janu staršímu z Lobkovic na Zbiroze a Točnicku. V té době byl Hazmburk již pustý. V historii hradu se potom vystřídala celá řada majitelů - Šternberkové, Ditrichsteinové, Hebersteinové, roku 1954 byl převeden do správy státu. Za celou živou historii nebyl hrad nikdy dobyt.

HUDEBNÍ OKÉNKO

Výročí listopadu

8. 11. 1873 nar. Adolf Piskáček, skladatel a sbormistr (zemř. 7. 6. 1919) **145 let**

13. 11. 1988 zemř. Jaromír Vejvoda, skladatel (nar. 28. 3. 1902) **30 let**

18. 11. 1883 operou Bedřicha Smetany Libuše po požáru bylo znovu otevřeno Národní divadlo v Praze
135 let

Rubriku připravila: Dagmar Pavlisková

ZAJÍMAVOSTI

Tenhle objev se vymyká všemu, říká o úspěchu českých egyptologů jejich šéf

Čeští egyptologové opět potvrdili, jak jsou mimořádně úspěšní na své koncesi v Abúsíru nedaleko Káhiry. Oznámili další významný objev, hrobku vysokého hodnostáře a králova důvěrníka Kairese, který žil před 4,5 tisíci lety. Tento muž směl být s králem už u snídaně. Nález odpovídá na otázky, které si experti kladou už dlouho. „V archeologii nikdy nevíte, na co přesně můžete narazit, takže překvapení nejsou nikdy vyloučena. Z hodiny na hodinu může být všechno podstatně jinak právě díky jednomu nález, který spustí lavinu nových teorií, nebo naopak ty stávající maže ze světa, protože je jednoznačně vyvrací,“ říká egyptolog a archeolog a také ředitel Českého egyptologického ústavu Miroslav Bárta.

FOTO: zpravy.idnes.cz

Ve zprávě o objevu jste uvedli, že Kaires byl „jediným přítelem krále“. Jak jste na to přišli?

To, že byl jediným přítelem krále, je pravda, ale jde o přímé čtení titulu, který takto zní a který označoval královy důvěrníky. On nebyl jediným: tento formální titul mohlo ve stejné době nosit pouze několik lidí a byli to lidé, kteří skutečně mohli mít každodenní kontakt s vládcem. V případě Kairese to ani není přehánění. Byl totiž mimo jiné také správcem královského paláce a strážcem tajemství Jitřního domu, což je titul, který znamená, že jako jeden z prvních se ráno potkával s panovníkem. Jitřní dům byl komplex místností, do kterých vstupoval král záhy poté, co vstal z lůžka, kde snídal, oblékal se, prováděl ranní hygienu.

Takže Kaires směl být s králem ve velmi soukromých chvílích.

Ano. Do Jitřního domu mohl vstupovat opravdu jen omezený počet úředníků, protože král byl považován za pozemského boha a jen málokdo ze smrtelných úředníků s ním mohl mít takový kontakt.

Výčet titulů, které měl a které nastiňují jeho úkoly, je mimořádný. Lze z nich odvodit, jak vypadal jeho den poté, co se postaral o krále?

Byl vysokým hodnostářem, představeným všech královských prací v Egyptě, představeným královského paláce, takže měl přes den na starosti běžné rutiny související s provozem paláce. V něm se nacházely nejen soukromé prostory panovníka, ale i ty veřejné, kde se král a jeho dvůr scházeli a pracovali. Byl to člověk, který se s panovníkem pravděpodobně každý den stýkal, měl na starosti stavební projekty krále a státu po celém Egyptě, takže nejspíš hodně cestoval. Byl zároveň úředníkem i knězem, což se ve Starém Egyptě nevylučovalo. Všechny jeho tituly jsou extrémně zajímavé jako celek a skládají mozaiku jeho mimořádného postavení u dvora a vůbec v egyptské státní správě a její hierarchii.

Kdy jste hrobku objevili? Když jste loni zveřejnili objev Ramessova chrámu, říkal jste, že jste o něm věděli už pět let, ale před jeho odkrytím jste museli dát přednost dokončení jiné práce. Bylo to s Kairesem podobné?

O tom, kdy bude jaký objev zveřejněn, rozhodují Egyptané. To s nimi máme ve smlouvě. Ale v tomto případě, vzhledem k unikátnosti například sochy Kairese, která se našla v podzemí v jeho pohřební komoře, a dalším mimořádným okolnostem nálezů, se egyptské ministerstvo pro památky rozhodlo zveřejnit objev téměř okamžitě. K nálezů sochy došlo jeden den a druhý den byla Egyptany formulovaná tisková zpráva.

Hrobku jste postupně odkrývali a nevěděli, co vás tam čeká.

Díky satelitnímu snímku a detailnímu topografickému plánu celého Abúsíru jsme o této hrobce ležící severně od pyramidy panovníka Neferirkarea věděli. Věděli jsme, že je velká a že její poloha naznačuje, že může jít o významného majitele. Do začátku archeologického výzkumu jsme ale nemohli tušit, komu patřila. To se ukázalo až po prvních dvou týdnech odkrývacích prací.

Na abúsírském pohřebišti čeští egyptologové odkryli již mnoho mimořádných hrobek. V čem se tato liší a co její objev znamená?

Jedná se o hrobku typu mastaba z doby asi kolem roku 2420 před Kristem. Ve Staré říši to nebyl výjimečný typ hrobky. Tato je však významná svou polohou a tím, jak je vnitřně členěná a jaké materiály použily k její stavbě. Skládala se z nadzemní a podzemní části, nadzemní dominuje kaple a před ní leží další dvě místnosti určené k provozu hrobky a očišťování kněží. Už to, že se v hrobce nacházejí další dvě místnosti, je výjimečný nález, ale to hlavní představuje stavební materiál použitý na podlahu kaple a na celou vstupní část. Jde o čedič, kámen, který ve Staré říši používal na stavbu své hrobky jen panovník, nikdo jiný. Čedič v Kairesově hrobce je mimořádným překvapením.

Jak si to vysvětlujete?

Bez svolení panovníka by to bylo neproveditelné. Jen to potvrzuje, že tento člověk musel mít u krále zcela mimořádné postavení. Právě proto, že objevů hrobek různých vysokých úředníků máme víc, můžeme říct, že tato se opravdu vymyká tomu, co známe. Těch výjimečných věcí je však víc. V podzemí hrobky se nachází velká pohřební komora s vápencovým sarkofágem, a i když byla tato místnost vykradená již ve starověku, je unikátní tím, že její strop tvoří několik obrovských vápencových desek, z nichž každá váží minimálně osm až devět tun. A konečně před východní stěnou sarkofágu byla nalezena v původní pozici socha majitele hrobky. To je také mimořádné. Dokládá to, že staří Egyptané do pohřebních komor kladli své sochy, což byla dlouho jedna z nezodpovězených otázek v egyptské archeologii.

Co se teď kolem vašeho nového objevu děje? Jaké jsou další postupy?

Probíhají další odkryvné a rekonstrukční práce, protože výzkum tohoto komplexu ještě zdaleka není u konce. Už ale některé nálezy, například keramiku, postupně zpracováváme a v listopadu přijedou další odborníci, kteří se budou zabývat jednotlivými skupinami archeologických objevů. Vše budeme důkladně fotograficky dokumentovat, některé části i skenovat, je toho prostě ještě mnoho. Kairesova hrobka teď představuje hlavní předmět našeho vědeckého zájmu a zkoumání, ale v listopadu plánujeme ještě nějaké menší odkryvné práce v místech, která byla již z velké části zkoumána, a chybí nám velice málo k dokončení.

Před dvěma lety jste objevili unikátní člun z doby stavitelů pyramid. Vy jste však tehdy řekl, že je zvláštní, že se našel u hrobky člověka, který podle učebnic vůbec neměl právo si tam takovou loď postavit. Už jste přišli na to, kdo to byl a jak si to mohl dovolit?

Bohužel to nevíme, stále nám uniká jméno majitele mimořádné hrobky, k níž loď přiléhá. Víme jen, že žil zhruba kolem let 2600–2650 před Kristem. Vysoce postavení hodnostáři v té době neměli právo mít takovýto pohřební člun o délce téměř 18 metrů. Ale protože tu dobu zatím neznáme detailně, může to být i tak, že několik hodnostářů takovou loď skutečně mít mohlo, jen jsme to zatím nebyli schopni zjistit.

Nález člunu byl mimořádný. Čekali jsme na několik radiokarbonových dat z francouzského ústavu a teď už připravujeme detailní studii právě o této lodi – jak byla vyrobena a proč, jaké byly použity technologie. Spolupracujeme s kolegy z Texaské univerzity, kde existuje jedna z mála vysokých škol, která se zabývá studiem toho, jak se kdysi stavěly lodě.

Díky satelitnímu snímkování víte, že na české koncesi leží pod abúsířským pískem mnoho dalších památek, které po tisíce let nikdo neviděl. Co tedy plánujete dál?

V Abúsíru leží skryté archeologické poklady na každém metru. Práce zde poběží dál, ale protože příští rok oslaví československá egyptologie sto let trvání na Univerzitě Karlově, plánujeme začít s jedním novým projektem mimo Abúsír. Chceme Egyptany požádat o povolení archeologických prací na území hlavního města Staré říše Mennoferu. Léta totiž odkrýváme památky na pohřebištích a teď je možná doba získat k tomu evidenci, která pochází z nedalekého sídlištního osídlení nacházejícího se asi pět kilometrů od Abúsíru. Uvidíme, jestli to vyjde. V této lokalitě už dlouho pracuje americká expedice, která nás požádala, abychom spojili síly a zahájili společný projekt.

Což jen dokládá výbornou pověst českých egyptologů na mezinárodní úrovni. Považujete nějaký nález za významnější než jiný?

Nejzajímavější je asi vždy předmět bádání, na kterém právě pracujeme, ale pro mě je nejvýznamnější to, že se daří zachovat českou egyptologii při životě. Není to jednoduché.

Kvůli penězům?

Ano, financování tohoto oboru je každoroční boj o rozpočet.

Co vám ještě komplikuje práci kromě peněz? Zaznamenala jsem i něco o kobrách.

To se stalo před lety v Bahreji v egyptské Západní poušti na lokalitě, která pochází ze 3. a 4. století a bylo tam rozlehlé křesťanské osídlení. Místo se jmenuje Bír Šovíš, nachází se na jižním okraji bahrejské prolákliny a tehdy v květnu tam začalo být takové horko, že probudilo kobry. Objevovalo se jich několik denně, což už nás značně znepokojilo. Než riskovat životy, rozhodli jsme se expedici předčasně ukončit.

Čeští egyptologové pracují v Abúsíru 60 let a každý rok ohlašují významné objevy. Jak se změnila vaše práce třeba od doby, kdy jste do Egypta poprvé přijel Vy?

Poprvé jsem byl v Egyptě pracovně jako student v roce 1991 a ve srovnání s dneškem se ta doba dá nazvat pravěkem egyptologie. Velká část úspěchu v terénu se rodí na pražském pracovišti v tichu knihoven a při večerních lampách na stole, kdy se zpracovávají výsledky takzvaných nedestruktivních metod, které roky provádíme a které jsme uváděli v život možná jako vůbec první v egyptské archeologii. Jde o detailní satelitní snímkování pyramidových polí nebo geofyzikální průzkum, skenování objektů nebo topografické

mapování lokality ve 3D. Naše práce spočívá v široké multidisciplinární komunikaci s technickými a přírodovědnými obory, proto přináší úspěchy. Jednou z nedávných velkých změn je kyberarcheologie. Snažíme se staroegyptskou společnost analyzovat nejnovějšími výpočetními metodami. Máme už velkou databázi jednotlivých osudů ze 3. tisíciletí před Kristem a díky ní se dají modelovat vztahy mezi rodinami, nepotické struktury, činnost zájmových skupin ve státě a podobně.

Zdroj: zpravy.idnes.cz, Ivana Faryová

Sto let Československa v písniích. Hymnu zpíval i francouzský Arab

K aktuálnímu stému výročí vzniku Československa se konají výstavy, koncerty a vydavatel Tomáš Padevět připravil pětidiskový komplet Země československá, domov můj. Jakýsi soundtrack ke století samostatného státu si klade za cíl přinést svědectví o interpretačním vývoji československé písničky.

Také by se komplet mohl nazývat od Emy Destiniové po Chinaski, což je zhruba generační i žánrový rozptyl, který obsáhne. Každý z pěti disků zahrnuje zhruba dvě desetiletí a jak je vidět, výběr je to pestrý. Vyhýbá se snad jenom dechovce. „Ostatní žánry jako lidová píseň, swing, taneční hudba, big beat, šanson, blues, pop, rock, folk, country, rap a mnohá jiná překvapení posluchače neminou,“ avizuje Padevět. Zároveň se od jednotlivých osobností české a československé hudby nedočkáme jen hitů. Karel Hašler je například na prvním disku zastoupen písněmi Princezna Republika nebo My nejsme národ fašistů, zazní skladba Ježka, Voskovce a Wericha Pražská java a hraje tu i Sokolská kapela A. Hermana, její nahrávka písně Bai-kai-lai pochází snad ještě z válečného roku 1916.

Na druhém cédéčku najdeme hudbu počínaje rokem 1938, přes období protektorátu až do konce 50. let. Z poválečného období je to třeba U nás doma, převzatá skladba s českým textem V+W v podání Soni Červené, nebo dvě lidovky od Jarmily Šulákové – Okolo Súče a Beskyde, Beskyde. Nahrávky z těchto dvou prvních disků byly digitalizované a remasterované z původních šelakových desek nebo magnetofonových pásků.

Výběr songů doprovází i základní časová linka uvádějící dobové souvislosti. Rok 1975 na třetím CD například reprezentuje skladba Matějská pouť s textem Vladimíra Poštulky, pro tu a některé další archivní nahrávky je to navíc vůbec první vydání. Zároveň se však dozvídáme, že „kvůli těžbě uhlí došlo v Mostě k unikátnímu přesunu pozdně gotického kostela Nanebevzetí Panny Marie a tenistka Martina Navrátilová požádala v USA o americké občanství“.

Čtvrtý disk už je téměř soudobý. Prokopova Bitva o Karlův most, Kampa Luboše Pospíšila ještě z 80. let nebo už porevoluční karlínská hymna Tip, Ta, Dyda od Ivana Hlase, Nad Sázavou bratrů Nedvědů či Pálava Romana Horkého a Kamelotu, to jsou skladby dodnes živé.

Závěr kompletu tvoří hudba 21. století – V Litoměřicích od Mig 21, Ozajstný Hip Hop Xaviera Baumaxy, písně z repertoáru Chinaski, No Name či Xindla X až po úplně současnou skladbu Brno v níž rapperovi El Ninovi hostuje Eva Pilarová.

A jak je to s tím Arabem pějícím Kde domov můj, potenciální černou mřinou dnešních hurávlavstenců? Francouzský barytonista arabského původu Dinh Gilly ji skutečně zpíval spolu se svou partnerkou a přítelkyní Emou Destiniovou. Tehdy ještě jen jako píseň z Fidlovačky – záznam totiž pochází z roku 1914. V témže roce Gilly zakoupil zámek ve Stráži nad Nežárkou, aby tu s Destiniovou žil. Jenže přišla válka a pěvec coby občan najednou zneprátené země putoval do zajateckého tábora (podobný osud potkal naopak ve Francii usazené české umělce včetně malíře Františka Kupky). Pro osobní život nepřijemné škobrtnutí, pro Čechoslováky jeden z milníků, který vedl k vysněnému vlastnímu státu. A taky hezký úvod pro více než stovku skladeb, které naši novodobou historii lemovaly.

Lidé v petici žádají odstranění sochy Špinarové

Po úterním odhalení sochy zesnulé zpěvačky Věry Špinarové v centru Ostravy se ve městě zvedla vlna nevole ze strany laické i umělecké veřejnosti. Na sociální síti vznikla i petice za odstranění sochy zpěvačky. Lidé tvrdí, že je socha nepovedená, že se „Věrce“ vůbec nepodobá, a dokonce i to, že jde o zneuctění zpěvačky.

Kolem sochy za jeden den vznikly i křídou různé nápisy jako: I mistr sochař se někdy utne. Pokora? Tak takhle ne! Je tohle umění?

Také rodina syna zpěvačky Adama Pavlíka s podobou sochy, která stála 600 tisíc korun, nesouhlasí.

FOTO: Denisa Doležalová, Právo

„Vnímám to jako hroznou ostudu. Radnice mě oslovila s tím, že navrhuji vznik sochy, což jsem oceňoval, protože si myslím, že si to máma zaslouží. Pak už se mi ale nikdo neozval, až když už byla socha celá hotová. Říkal jsem sochaři, že takhle matka nevypadala a že s tím nesouhlasím, on mi ale řekl, že je to jeho nějaká esence, že nejde o portrét. Také mi naznačil, že jsem ovlivněný tím, že jsem příbuzný,“ reagoval Adam Pavlík s tím, že by byl nejraději, kdyby byla socha odstraněna a nahrazena novou.

Centrální obvod Moravská Ostrava a Přívoz (MOaP), který sochu nechal vytvořit, však s jejím odstraněním nepočítá a za dílem si stojí. Také sochař David Moješčík je se svým výtvozem spokojen.

„O odstranění sochy neuvažujeme. Již v zadání jsme nepožadovali zcela racionální podobiznu, která by patřila například do muzea voskových figurín, kde je podmínkou realistické zachycení osoby v určité jeho podobě. Autorovi sochy panu Moješčíkovi jsme dali uměleckou volnost pro její ztvárnění. Zachytil ji dle jeho vlastních slov v několika různých jejích etapách života,“ reagovala na kritiku sochy starostka MOaP Petra Bernfeldová (Ostravak). Dodala, že samozřejmě obvod počítal s tím, že jako většina uměleckých děl, tak i toto nebude mít jen kladné ohlasy. „Samozřejmě vnímáme i negativní ohlasy, ale věříme, že si socha své příznivce našla a ještě i najde,“ podotkla starostka.

Část umělecké veřejnosti však protestuje i kvůli tomu, že socha nevzešla z veřejné soutěže, tak jako i socha Leoše Janáčka a Karla Kryla, kterou pro stejný obvod vytvořil před nedávnem také sochař David Moješčík. „V Ostravě jsme nyní bohužel svědky nekoncepčního umisťování soch bez rozvahy a zadávání jejich tvorby za veřejné prostředky bez veřejných soutěží. Tato praxe je ostudná. Nové sochy ve veřejném prostoru jsou předmětem soutěže i v mnohem menších městech, než je Ostrava, s mnohem menšími rozpočty,“ píše ve své otevřené výzvě obvodu, ale i vedení celé Ostravy místní umělci.

Ostravský primátor Tomáš Macura (ANO) řekl, že podobu sochy nechce komentovat, že ji ještě ani neviděl. „Druhá věc je však způsob zadávání těchto zakázek, který já považuji za špatný. Aby třetí zakázka tohoto typu byla dána z ruky jednomu jedinému umělci, tak to je velmi špatně. Tristní je i to, že nebylo dostatečně komunikováno s rodinou zesnulé zpěvačky, protože pokud nejbližší rodina řekne, že se jim socha nelíbí a nesouhlasí s ní, tak to je to nejhorší, co se mohlo stát,“ uvedl primátor.

Role města v tomto případě ale byla podle něj velmi omezená, vše bylo v rukou centrálního obvodu. „Nicméně už pracujeme na tom, že to budeme muset na území celého města nějak přenastavit. Tohle už se nemůže opakovat. Chceme vytvořit jakousi kancelář městského architekta nebo něco na způsob pražského Institutu plánování a rozvoje hlavního města. Tato instituce by byla vystrčena mimo magistrát a řešila by věci z veřejného prostoru v Ostravě. Je potřeba to systémově už ošetřit,“ zdůraznil primátor.

Obvod se hájí tím, že sochaře Moješčíka opakovaně oslovil proto, že je známý svými hyperrealistickými plastikami, jakou je i Levitace na nádraží v Ostravě-Svinově či Památník Operace Anthropoid v Praze, v místě atentátu na Heydricha. „Jeho sochy se nám velice líbí, proto jsme jej oslovili i v případě sochy Věry Špinarové,“ vysvětlila starostka MOaP.

Zpěvačka zemřela vloni v březnu v pražské motolské nemocnici, kam byla převezena z koncertu v Čáslavi, kde zkolabovala. Vydala celkem 13 desek. Na Ostravu nedala nikdy dopustit. Také zde i část života bydlela. Ostravští zastupitelé vloni v květnu zpěvačce in memoriam udělili Cenu města Ostravy za její mimořádný přínos městu v oblasti kultury.

Zdroj: www.novinky.cz
Rubriku připravila: Tereza Macháčková

ZDRAVÍ

Český projekt chce zlepšit zrak milionům lidí

FOTO: tyden.cz

Nekorigovaný špatný zrak je v současnosti nejrozšířenějším zdravotním problémem na světě. Valnou většinu potíží se zrakem lze přitom jednoduše eliminovat. Více než miliardu lidí totiž trápí problém, který by se dal vyřešit pomocí dioptrických brýlí. Ty ale bohužel nejsou dostupné zdaleka všude. Situaci se nyní snaží zlepšit český projekt DOT Glasses.

Nejčastější příčinou špatného zraku je nekorigovaná refrakční vada, která způsobuje rozmazané vidění. Pokud se neřeší, tak na sebe nabaluje řadu potíží v čele s nemožností dalšího vzdělávání. To pak způsobuje, že takto postižení lidé nemohou najít uplatnění téměř v žádné pracovní činnosti a následně se potácí v chudobě. Průzkumy ukazují, že globální náklady spojené se ztrátou zraku činí více než tři biliony dolarů ročně, v nichž je zahrnuto i zhruba 200 miliard dolarů jako důsledek ztráty produktivity.

Dobrou zprávou je, že refrakční vadu je možné poměrně snadno vyřešit: stačí jedny dioptrické brýle. Bohužel pro stovky milionů lidí na celém světě jsou brýle nedostupné stejně jako vyšetření u optometristů nebo optiků. Více než 80 % z nich je soustředěno v pouhých 20 zemích světa, nejhorší situace je v Číně, Indii a afrických státech. Tento alarmující stav se rozhodl změnit projekt DOT Glasses, který slibuje poskytnout nejlevnější ucelené řešení pro globální nasazení. Aktuálně se snaží vybrat 400

tisíc korun prostřednictvím sbírky na crowdfundingovém serveru HitHit.cz. Následně plánuje i mezinárodní kampaň na webu Kickstarter.

Projekt DOT Glasses není první, kdo se o něco podobného pokouší. "Mnozí se o řešení špatného zraku ve světě pokusili už před námi. Patří jim za to velký respekt. Nikomu se to ale zatím doopravdy nepodařilo. Dosavadní řešení jsou příliš složitá nebo příliš nákladná, aby se ujala globálně a žádné z nich není dlouhodobě udržitelné. Věříme, že DOT Glasses je řešením," říká Philip Staehelin, zakladatel projektu DOT Glasses.

DOT Glasses jsou brýle navržené v jednotném designu a jedné velikosti nastavitelných modulů. Touto inovací došlo razantně ke snížení výrobních nákladů. Za technologií a designem stojí firma MBtech, patřící do celosvětové technologické skupiny AKKA Technologies. "Spuštění první velkosériové výroby plánujeme na konec roku 2018. Máme už nasmlouvanou výrobu i domluvenou distribuci napříč cílovými zeměmi. V tuto chvíli čekáme jen na to, jak dopadne kampaň," doplňuje Philip Staehelin.

Díky projektu můžete za 150 korun darovat brýle někomu, kdo je potřebuje.

Zdroj: tyden.cz

Místo právníčiny píše kuchařky. Ukazuje lidem, že se dá žít cukrfree

Před několika lety odjela do Austrálie, aby si vyčistila hlavu od starostí. Zpátky se Janina Černá vrátila jako jiný člověk a od základu změnila svou životní cestu - vzdala se práv a cukru. Od té doby založila úspěšný blog a napsala dvě kuchařky.

Útulná místnost v jednom z vinohradských domů je přeplněná, u stolů nezbývá téměř žádné volné místo. Asi třicet žen se zvědavostí sleduje Janinu Černou, jak prochází místností sem a tam a připravuje poslední drobnosti pro kurz. Dnes se chtějí dozvědět především jedno: jak Janina zvládá jíst způsobem, který je pro většinu postmoderní společnosti nepředstavitelný. Bez cukru.

Úvodem kurzu se ženy představí a téměř všechny bez ostychu přiznávají, že jsou na cukru závislé. Janina na tom byla stejně, říká jim. Před pěti lety. Před osudovou cestou do Austrálie, která jí obrátila život naruby a přiměla ji vydat se úplně jiným směrem, než kterým ji vedlo okolí. A která ji dostala z nekonečné spirály poruch příjmu potravy.

FOTO: instagram.com

Prekvapuje mě, jak otevřeně o nich mluví - zvláště na někoho, kdo se ve spárech anorexie a bulimie zmítal téměř 13 let. Ale Janina o tom dokonce vtipkuje, humorem okoření i historky z nemocnice. Chvilé, kdy o svých trnitých cestách a nekonečných bojích s jídlem mluví, by se přitom mohly snadno stát nejvážnější částí kurzu, při které by sotva někomu bylo do smíchu. Přesto se jí celá místnost zajímá. „Nepřipadá mi totiž, že je to něco, o čem by se člověk měl stydět upřímně mluvit,“ objasňuje mi o pár týdnů později svůj přístup. Vzpomíná na „léčebné“ výlety do cukrárny poté, co byla v šestnácti poprvé hospitalizovaná. „Všichni si objednali zákusky, ale anorektičky je nejedly a bulimičky jim ty dorty kradly,“ líčí, a pak s vážnější tváří dodává. „Když jsem byla v nemocnici podruhé, došlo mi, že mi doktoři nepomůžou, že to není jako když máte chřipku. Musíte se z toho dostat sama, ale já jsem nechtěla, protože mi vyhovovalo, že nad tím mám kontrolu. Ale když už jsem se snažila s tím něco dělat, rady terapeutů na mě nezabíraly.“

Kvůli úzkostem a další bulimické fázi přerušila studium práv a odjela na rok pracovat do Austrálie. Chvíli obsluhovala v restauraci, uklízela domy. Zjistila, jak ji dělat rukama vlastně baví, a vyhovovalo jí, že byla konečně v zemi, kde lidé neřeší, jak kdo vypadá. A taky objevila knihu *I Quit Sugar* (v češtině vyšlo jako *Sladký život bez cukru*, pozn. red.). „Zpočátku jsem se na to dívala skepticky, protože mi to připadalo extrémní, ale když to fungovalo, tak jsem si uvědomila, že extrémní je strava, která je normalizovaná, ne to, jak se stravuju já. To je přirozené,” říká mi později ve své kuchyni.

Co je cukrfree

Jde o životní styl, v němž se z jídelníčku vynechávají především zprocesované potraviny, do kterých se přidává cukr, ale také se omezují některé druhy ovoce a vysokosacharidová jídla, jako jsou přílohy a pečivo. Jídelníček sestává hlavně ze zeleniny, kvalitního masa, zakysaných mléčných výrobků, vajec z volného chovu a ořechů, které přesto obsahují určité množství sacharidů, nejde tedy o absolutní eliminování této makroživiny.

Skoncovat nejen s cukrem

U protinožců zjistila nejen to, že chce zkusit život bez cukru. Došlo jí, že i její profesní život se ubírá cestou, kterou nechtěla jít. Zlom přišel před poslední státnicí. Během příprav na zkoušku ji totiž odvezla sanitka kvůli silnému panickému záchvatu a Janina poprvé začala zvažovat, jestli jí titul stojí za zkažené zdraví. Univerzitou prošla, všechny předměty splnila, často dokonce na samé jedničky. Ale za jakou cenu?

Na poslední státnici už Janina nepřišla a poprvé v životě postavila zdraví na první místo. Přiznává mi, že by pro ni ale nakonec bylo jednodušší práva dodělat. „Při anorexii i bulimii jsem pořád chodila za své hranice, byla jsem na to zvyklá. Rozhodnutí, že školu nedodělám, a že nebudu sama sebe pro jednu překonávat, pro mě bylo to nejtěžší. Nakonec jsem si uvědomila, jak málo lidí si dokáže říct, že ten papír nepotřebuje. Ale ve finále to bylo jen zvážení pro a proti, a těch proti bylo mnohem víc. Pro bylo jen jediné: Dokázat lidem, že na to mám. A to není důvod, abych si ničila zdraví,” vysvětluje mi.

Přesto je škole vděčná za mnohé. Za možnost rok žít a studovat na Islandu. Za to, že ji naučila učit se a analyzovat texty. Všechno se jí teď hodí při práci, kterou miluje. Ale začít žít jinak, vybočit ze zajetých kolejí, bylo jako skočit do propasti, kde čeká jen nejistota. „Trvalo mi strašně dlouho, možná rok, než jsem se srovnala s tím, že nemusím každé ráno vstát a být v práci od devíti do pěti. Přijmout, že nemusím nic, pro mě bylo těžké. Cítila jsem se provinile. Teď už jsem v pohodě, pomohlo mi, že jsem si na týden dopředu psala, co musím udělat. Jinak bych se topila v depresích a nedělala nic.”

Nápad s blogem

Cukrfree. Ten název ji napadl jako první. Někoho ze začátku tahala za uši kombinace češtiny a angličtiny. „Ale možná právě proto je to tak chytivé,” říká. Kolik úspěchu se pod tohle slovo v budoucnosti vejde, tehdy ještě netušila. Původně chtěla vytvořit zdroj informací, ze kterého by se lidé mohli dozvědět o životě bez cukru. Úplně - bez surovin, v nichž se cukr nenápadně schovává, bez umělých sladidel. V té době byla ještě většina stránek dostupných jen v angličtině.

„Chtěla jsem pomoci holkám, které měly podobný problém, říct jim, že závislost na cukru je skutečná. Původně jsem ani nechtěla říct, že jsem za blogem já, ale pak jsem zjistila, že lidi to zajímá víc, když je za tím konkrétní příběh, že je to může inspirovat a motivovat,” říká. To, že její příběh opravdu zajímá, dokazuje nejen více než 50 tisíc lidí, kteří ji sledují na Instagramu, ale i počet lidí, kteří za rok prošli kurzy, které vede s výživovou poradkyní a osobní trenérkou Hanou Valáškovou. Bylo jich přes pět set.

A láká nejen její příběh. Obě Cukrfree kuchařky se záhy staly bestsellerem, i když druhá vyšla teprve nedávno. „Když jsem připravovala novou kuchařku, zastavila jsem se a říkám si: To je úžasné, že zrovna já dělám kuchařky,” popisuje mi a oči jí září štěstím, jako by tomu opravdu pořád nevěřila. Vzpomíná, jak za ní na autogramiádě v Ostravě přišla skupina babiček, které chtěly podepsat knížku. „Skvělý pocit,” usmívá se.

Kokos vás zabije, jen když vám spadne na hlavu

Přítom její vlastní rodina byla k životu bez cukru ze začátku nedůvěřivá. Maminka se bála, že je to další porucha příjmu potravy, ale nakonec si k cukrfree našla cestu, stejně jako její prarodiče. „Nejdřív jsem měla potřebu svůj životní styl obhajovat, podkládat to studiemi, zasypávat svoje okolí fakty. Pak jsem to vzdala a prostě si dělala svoje. A lidé za mnou postupně začali sami chodit, že chtějí poradit,” říká.

Teď podobnou počáteční skepsi občas zažívá na kurzech. Nízkosacharidová a vysokotučná strava? Kokosový olej, neškodí snad? „Na to pokaždé odpovídám, že kokos vás zabije jedině tehdy, když vám spadne na hlavu,” říká.

Zrovna stojíme v kuchyni, na stole stojí váza s šeříky, kterými voní celá místnost. Janina začíná připravovat věci na bábovku. Je to jeden z jejích nejnovějších receptů, a pro velký ohlas na sociálních sítích se chystá připravit hned tři na nadcházející kurz.

Už při listování její kuchařkou jsem se ptala sama sebe, jak dokáže vymyslet tolik nových receptů. Pokrčí rameny a zatímco míchá kešu mouku s dalšími ingrediencemi, vysvětluje mi, jak při tvorbě nových receptů postupuje. „V případě téhle bábovky jsem se podívala, jak ji dělala maminka, a přemýšlela jsem, co by se dalo čím nahradit. A často experimentuju s kořením. Sem přidávám kurkumu a kardamom.”

První, kdo bábovku ochutnal, byla její kamarádka. „Jaká byla první reakce?” zajímá mě. „Nejdřív říkala, že jí tam nesedí kurkuma. Pak spořádala půlku,” směje se. Sama Janina ale mívá problém se svých receptů a přesných postupů držet. „Občas střílím od oka, asi můj nejznámější dort, bounty cake, je pokaždé jiný,” říká. O pár hodin později máme upečené všechny bábovky, jejichž jemná oříškovo-vanilková vůně překryla rozkvetlé jaro ve váze na stole. Jana mi dává ochutnat - navzdory tomu, že není ničím slazená, mi díky kokosové polevě, kešu a malinám sladká připadá, a i malý kousek mě na rozdíl od klasické bábovky rychle zasytí.

Ptám se, co by poradila lidem, kteří uvažují, že začnou s cukrfree. Klíčem podle ní je nevyčítat si drobné chyby a dělat postupné změny. „Já sama jsem si na začátku občas něco dala a postupně začala zjišťovat, že to nepotřebuju a líp mi je bez toho. Teď mi nic nechybí, je to poprvé v životě, kdy mám pocit, že si nic neodpírám. Poprvé jsem našla svobodu nejen v jídle,” uzavírá.

Zdroj: zpravy.idnes.cz, Anna Musilová
Rubriku připravila: Tereza Macháčková

ČEŠTINA

Doplňte správnou příponu –ař nebo -ář:

Tes--, lék--, ryb--, pís--, sedl--, čet--, cukr--, kuch--, kov--, brašn--, cest--, pek--,

Doplňte I/Í nebo Y/Ý a správná písmena ze závorek:

L-(z/s)tono(ž/š) př-nesl v po(ž/š)ťácké bra(ž/š)ně psan-. Kolem staven- b-l plo(d/t). Po(ž/š)ťák otevřel vrá(d/t)ka. Tu za(ž/š)těkal pe(z/s). V-ř-t-l se ze zahrá(d/t)k-. L-(z/s)tono(ž/š) měl stra(h/ch), ab- svou bo(d/t)kou pej(z/s)ka nezašlá(b/p)l. B-l tot-(ž/š) velk- jako m-(ž/š). Tet-čka měla rados(d/t). Čekala dop-(s/z) o(d/t) str-čka. B-l s dě(d/t)m- na prá(s/z)dn-ná(h/ch) v (k/K)rkonoš-(h/ch).

Zdroj: Píráždninová škola 2. třída
Rubriku připravila: Radka Hejmalová-Millar

STÁTNÍ SVÁTKY LISTOPADU

17. listopad - Den boje za svobodu a demokracii

Díky, že můžem! Už popáté zaplní 17. listopadu Národní třídu oslavy svobody

Letos se už popáté 17. listopadu promění jedna z nejfrekventovanějších pražských ulic v pěší zónu plnou uměleckých zážitků. 29 let svobody připomene velká pouliční slavnost Korzo Národní. Nabídne desítky koncertů, divadelní představení, autorská čtení, edukativní výstavy i program pro děti. Vystoupí například The Tap Tap, Katarzia, Jiří Stivín nebo velký pěvecký sbor Festa Academica. V rámci literárního programu se představí například Zdeněk Svěrák, Anna Geislerová či Michael Žantovský, divadelní scénu obsadí divadelní spolky Spitfire Company a 11:55. Historické legionářské drama ke stoletému výročí republiky představí Národní divadlo.

FOTO: cs.wikipedia.cz

Tak trochu jiná oslava Listopadů '39 a '89 se pod názvem Korzo Národní odehraje 17. 11. 2018 na Národní třídě a náměstí Václava Havla od 10:00 do 22:00 hodin, poté bude program už tradičně pokračovat koncerty v klubu Rock Café, který se podílí na přípravě hudebního programu celých oslav.

Letos poprvé se budou oslavy odehrávat opravdu na celé Národní třídě, tedy od Národního divadla až k Jungmannovu náměstí. Program bude probíhat na celé ulici, v interiérech přilehlých domů, i velkoformátovou projekcí na štíty budov lemující Národní třídu. "Program slavnosti se snažíme rozšiřovat stále o nové žánry. Je to právě rozmanitost programu, která podle nás nejlépe demonstruje různorodost svobodné společnosti. Vzhledem k narůstající návštěvnosti ulice jsme se rozhodli rozšířit i prostory, ve kterých se Korzo odehrává," vysvětluje hlavní dramaturg Oskar Rejchrt.

Letos poprvé program zamíří i do interiérů divadel. V alternativním divadelním prostoru DUP 39 se odehrají celkem tři představení. Pravdu o 17. listopadu se dozvíte od souboru 11:55, Spitfire Company přivezou Antiwords, moderní neotřelou adaptaci Havlovy Audience, se kterou tento soubor dosáhl mezinárodního úspěchu například v New Yorku, Pekingu, Soulu a dalších metropolích. Divadlo X10 představí hru na motivy textů Ivana Martina Jirouse. Zapojí se i Národní divadlo, které na Nové scéně symbolicky k letošnímu stému výročí Československa uvede inscenaci dramatika Rudolfa Medka s legionářskou tematikou Plukovník Švec. Divadelní program bude jako jediný zpoplatněný.

Základní informace i historické zajímavosti návštěvníkům zprostředkují především fotografické a výtvarné výstavy. Ty letos získají mimořádný prostor, na celé ulici budou k vidění hned čtyři. Ve spolupráci s organizací Post Bellum a Ústavem pro studium totalitních režimů připravili organizátoři i letos velkoformátovou panelovou výstavu s názvem Události listopadové, mapující průběh listopadů 1989 i 1939. Humorný komiks z období socialismu s nadsázkou sobě vlastní představí Opráskí ščeskí historie. “Velkou radost máme ze spolupráce s Vladimírem 518 a labelem BiggBoss, který vydal dvě publikace fotografa Jana Jindry – Osmdesátky a Heavy Metal Milovice. Z první knihy budeme promítat nevšední fotografie všedního Československa 80. let, a to v rozměru 10×20 metrů na jednu z budov na Národní třídě. Unikátní snímky z odchodu sovětských vojsk z Milovic potom budou vystaveny přímo na ulici“ dodává k části program dramaturg Oskar Rejchrt.

Na Národní třídě nebude samozřejmě chybět ani hudební program, na kterém organizátoři spolupracují s klubem Rock Café. Na pódiích vystoupí mladé kapely i „ostřílení bardi“, aby si všichni příchozí našli své oblíbené žánry a interprety. Tentokrát na celkem čtyřech scénách zahrají například The Tap Tap a hosté, slovenská písničkářka Katarzia, jazzový hudebník Jiří Stivín, pěvecký sbor Festa Academica, kytarista Luboš Andršt se svou skupinou Energit, mladá brněnská kapela Ghost of You nebo kytarista a zpěvák Adrian T. Bell. Ve večerních hodinách se program přesune spolu s dalšími hudebníky do klubu Rock Café. Klub sám vznikl krátce po revoluci jako spontánní reakce hudebníků a umělců z bývalého disentu na nově vzniklou svobodu na hudební scéně. “Oslava Listopadu 1989 je pro nás opravdu důležitá. Revoluce, ale i osobnost Václava Havla, který zde uspořádal rozlučkový večírek po ukončení svého posledního prezidentského úřadu, je s klubem úzce spjatá a my jsme rádi, že můžeme být takových důležitých výročí součástí,” dodává za Rock Café Lukáš Růžek, ředitel klubu.

Na své si přijdou i milovníci literatury, především pak děl Václava Havla. V „jeho obýváku“, jak organizátoři symbolicky nazývají literární scénu na piazzettě Národního divadla, přečtou úryvky z vybraných knih známé osobnosti z kulturního a společenského života – například Zdeněk Svěrák, Anna Geislerová, Michael Žantovský nebo Olga Sommerová.

Na Korzu se budou prezentovat také na dvě desítky neziskových organizací. „I letos jsme oslovili neziskové organizace s výzvou, aby na Korzu představili veřejnosti svou práci. Jsou to lidé, kteří věnují své úsilí tomu, aby měnili byť třeba jen v dílčích problémech svět kolem sebe. To je podle nás jedním z nejdůležitějších odkazů 17. listopadu“, doplňuje Marcela Macháčková, která v rámci oslav připravuje blok neziskových organizací na Náměstí Václava Havla.

Za projektem Korzo Národní stojí dvacítká studentů napříč pražskými vysokými školami. Oslavy začali pořádat poprvé už před pěti lety, tehdy k výročí 25 let od revoluce. Listopad 1989 sice nezažili, ale přesto pro ně hodně znamená. “My celý ten den vnímáme jako symbol každodenní svobody, ve které dnes můžeme žít. Možnosti, o kterých se našim rodičům dlouhou dobu jen zdálo a o které se museli právě před těmi 29 lety zasadit. Musíme si ale stále dokola připomínat, že tato svoboda není samozřejmá ani snadná. Hlavní motiv celé akce jsme se pokusili shrnout do krátkého sousloví “Díky, že můžem”, z čehož bych krom díky vyzdvihl právě poslední slovo. Možná více než samotný stav věcí chceme oslavit možnosti svobodné společnosti, kde se všichni mohou na potřebných změnách podílet”, dodává mluvčí iniciativy Martin Pikous.

FOTO: dikyzemuzem.cz

Zdroj: dikyzemuzem.cz
 Rubriku připravila: Tereza Macháčková

ZÁBAVA

Recepty

Lilkový tatarák

Ingredience:
 1 velký lilek
 1 cibule
 2 stroužky česneku
 6 cherry rajčátek
 1 červená paprika
 1 lžíce balsamika
 1 lžíce dijonské hořčice
 sůl
 pepř
 šťáva z půlky citronu

Postup:

Lilek dejte na plech, propíchněte vidličkou a asi 45 minut peče v předehřáté troubě. Nechte vychladnout. Oloupejte česnek, cibuli, omyjte rajčata a papriku a vše nasekejte nadrobno. Dejte do mísy. Lilek překrojte na poloviny, vydlabejte dužinu a nakrájejte ji. Rukama vymačkejte, abyste ji zbavili přebytečné šťávy. Přidejte k zelenině do mísy. Na závěr přidejte balsamiko, hořčici, sůl, pepř a citronovou šťávu. Podávejte s bagetou nebo opečeným chlebem.

Avokádový tatarák

Ingredience:

2 avokáda

1 menší červená cibule

1 svazek jarní cibulky

1 hrst čerstvých bylinek (petržel, koriandr)

šťáva z půlky citronu

sůl

pepř

podle chuti 1 lžíce nasekaných kaparů

Postup:

Avokáda rozpulte, zbavte pecek a opatrně vydlabejte dužinu ze slupek. Pokrájejte ji na malé kostičky a dejte do mísy. Pokapejte šťávou z citronu a promíchejte. Pozor, ať se vám z avokáda nestane kaše. Pak nakrájejte cibuli nadrobno a přidejte k avokádu. Nasype nasekané bylinky a kapary. Opět smíchejte, osolte a opeřete. Podávejte s topinkami.

Zdroj: recepty.cz

Humor

Zahlédl kurátor na trhu známého recidivistu, jak prodává turecký med: „Tak co, konečně sekáš dobrotu?“

Manžel upozorňuje manželku:

„Koupil jsem na zítřek lístek do divadla, tak aby ses už začala oblékat.“

Pepíčku, jak zní rozkazovací způsob slovesa mlčet? - Psssst!

Plavou si takhle dva žraloci. Jeden je otec a učí svého syna lovit. Jsou u malé loďky a táta povídá „Hele, dělá se to takhle, obepluješ ho jednou. Chvilku počkáš a potom ho obepluješ po druhé. A potom ho ještě jednou naposled obepluješ a potom ho konečně můžeš sežrat.“ Žralokův syn nechápe, a tak se zeptá „A nemůžu ho jako sežrat hned?“ Táta žralok se znechuceně zatváří a povídá „Ty bys ho snad jedl i s bobkama?!“

Zdroj: nejvtipy.cz
Rubriku připravila: Mirka Schullerová

SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ

Tesař, lékař, rybář, písař, sedlák, četař, cukrář, kuchař, kovář, brašnař, cestář, pekař,

Listonoš přinesl v poštácké brašně psaní. Kolem stavení byl plot. Pošťák otevřel vrátka. Tu zaštěkal pes. Vyřít se ze zahrádky. Listonoš měl strach, aby svou botkou pejska nezašlápl. Byl totiž velký jako myš. Tetička měla radost. Čekala dopis od strýčka. Byl s dětmi na prázdninách v Krkonoších.